

zgodovine — razvoj slovenskega tiskarstva — kriči tu po skrbi in po zanimanju, še bolj pereča pa so težka vprašanja sodobnega knjižnega in kulturnega življenja: brez konca in kraja je gradiva, v katero naj bi Slovenski tisk še s polnimi prgišči zajel.

L. M r z e l.

Desimir Blagojević: Karneval anđela. Pesmi. «Narodna misao», Beograd 1930. Str. 84.

Precej obsežna pesniška zbirka D. Blagojevića vsebuje pesmi ekspresionističnega izražanja in modernistične šole. Zbirka priča o pesnikovi neurejenosti, izrazni kaotičnosti, prenatrpanosti nepesniških stilizmov in izraza, ki trpi zaradi preobložene, pesniško neverjetne in nelogične metaforičnosti. Predvsem pa je zbirki v kvar vsebinska monotonija, ki se kaže v vedno ponavljajočih se vsebinskih celotah. Vsebina zbirke je ljubezen, ki jo nekajkrat prepleta religiozen motiv. (Seveda bolj kot liričen pripomoček!) Formalni znak zbirke je pač prosti ritem, nemelodioznost, stilna neuglajenost, pomanjkanje gradbe pesmi in vsi znaki »modernistične« poezije. Najbolj očitna je pesniškova neemocionalnost in suha miselna gradba pesmi, figur in vsebine. — Naslov zbirke kaže pesnikovo težnjo po zunanjji učinkovitosti, ki je prav tako očita v knjigi, kjer naslovi pesmi nikakor ne soglašajo z vsebino. Značilni so tudi zgolj frapantni naslovi (n. pr. Andeoski prosjaci, Proljeće u dva oka, Ljubavno nebo, Ljubav se nevidljivo smeši, Ivanjska pesma o devicama, Suncekret u rupici jesenjeg kaputa itd.) Blagojevićev ekspresionizem je zgolj zunanji in ni njegov notranji svet; zato je mrtev in brez topote. Najbolj moti pač nepesniška artistika, ki je danes že obrabljeno nesodobna. Meditativnost ubija primarnost izraza in spreminja pesmi v dolgovezna premisljevanja. Najbolj očita pa je v pesmih nejasnost in nelogičnost, kar kaže, da je pesnik slepo metal podobo ob podobo brez notranje pesniške nujnosti. (N. pr. »Preče li i noć ovaj prag — i likom zaviri u svetlo, — bi ćeš ko mladić, ko san opet joj je drag, — jer devojačko telo u noć tako žudi — i cvet je rumen i zanesen.« Str. 40. Ali: »O da smo bledi, bledi — i kad se nebo zarebri — i povest toplu kažu naše stope.« Str. 45. Ali v pesmi »Hitac ukletog strelnca na pohod bela proleća« [!]: »Kod uzrujanih ruža — začutao sam, — pa prislušnuo mladenački cik, — kod uzrujanih ruža — prigušio sam, — pa okratio moj tiki klik.« Str. 46.) Na tak način je uglašena vsa pesniška zbirka.

Naslovna slika moti in je brez pomena.

Anton Ocvirk.

Prof. J. Orožen: Učbenik ruskega jezika. V Ljubljani 1929. Založila Jugoslovanska knjigarna. 240 + IV. str.

Na tem mestu ne morem podrobnejše razpravljalati o metodičnih in sloveniških napakah Orožneve knjige, kar bi lahko storil samo v strokovnem glasilu. Za širše čitateljske kroge zadošča, ako navedem, da je avtorjeva ruščina precej pomanjkljiva. Tako se rabijo v spisovnem jeziku nemogoče oblike: acc. sing. ženskega zaimka »samú« namesto »samojó« na str. 83., »u ego net« namesto »u nego« na str. 24., »romani Zoli« (Zolajevi str. 64), dasi se priimek ne sklanja itd. Slovarček na koncu knjige navaja neobstoječo besedo »uzáz« (obnožje — 250). Še Dalijev izčrpni slovar jo ima samo v pomenu »obnožka«, t. j. obujka, onuča. Pripombe k berilu vsebujejo gorostasen prevod nom. plur. zaimka »te« kot acc. sing! (»Te, kto dostojeńe« v Blokovi pesmi na str. 105., prip. 18.). »Ratnyje Ijudi« (86) niso »bojeviti«, ampak »vojščaki«. »Pročil dobroje duše device« pri Koljeovu (55) pomeni »hotel, obljuboval«, ne pa »šteditl«. »Lihije« godei (219) so »pogumni, prevzetni« in jih ne gre prevajati s »hudobni«. Seveda je »lihiji razbojnik« — hudoben, »lihije konji« pa so samo »iskri«. Tlačan, navaden kmet, ki ga je imel mali S. Aksakov za dedka (»djádjka«), vendar ni bil »prefekt, nad-

zgodovine — razvoj slovenskega tiskarstva — kriči tu po skrbi in po zanimanju, še bolj pereča pa so težka vprašanja sodobnega knjižnega in kulturnega življenja: brez konca in kraja je gradiva, v katero naj bi Slovenski tisk še s polnimi prgišči zajel.

L. Mrzel.

Desimir Blagojević: Karneval anđela. Pesmi. «Narodna misao», Beograd 1930. Str. 84.

Precej obsežna pesniška zbirka D. Blagojevića vsebuje pesmi ekspresionističnega izražanja in modernistične šole. Zbirka priča o pesnikovi neurejenosti, izrazni kaotičnosti, prenatrpanosti nepesniških stilizmov in izraza, ki trpi zaradi preobložene, pesniško neverjetne in nelogične metaforičnosti. Predvsem pa je zbirki v kvar vsebinska monotonija, ki se kaže v vedno ponavljajočih se vsebinskih celotah. Vsebina zbirke je ljubezen, ki jo nekajkrat prepleta religiozen motiv. (Seveda bolj kot liričen pripomoček!) Formalni znak zbirke je pač prosti ritem, nemelodioznost, stilna neuglajenost, pomanjkanje gradbe pesmi in vsi znaki »modernistične« poezije. Najbolj očitna je pesniškova neemocionalnost in suha miselna gradba pesmi, figur in vsebine. — Naslov zbirke kaže pesnikovo težnjo po zunanjji učinkovitosti, ki je prav tako očita v knjigi, kjer naslovi pesmi nikakor ne soglašajo z vsebinom. Značilni so tudi zgolj frapantni naslovi (n. pr. Andeoski prosjaci, Proljeće u dva oka, Ljubavno nebo, Ljubav se nevidljivo smeši, Ivanjska pesma o devicama, Suncokret u rupici jesenjeg kaputa itd.) Blagojevićev ekspresionizem je zgolj zunanji in ni njegov notranji svet; zato je mrtev in brez toplove. Najbolj moti pač nepesniška artistika, ki je danes že obrabljeno nesodobna. Meditativnost ubija primarnost izraza in spreminja pesmi v dolgovezna premisljovanja. Najbolj očita pa je v pesmih nejasnost in nelogičnost, kar kaže, da je pesnik slepo metal podobo ob podobo brez notranje pesniške nujnosti. (N. pr. »Preče li i noć ovaj prag — i likom zaviri u svetlo, — bićeš ko mladić, ko san opet joj je drag. — jer devojačko telo u noć tako žudi — i cvet je rumen i zanesen.« Str. 40. Ali: »O da smo bledi, bledi — i kad se nebo zasrebri — i povest toplu kažu naše stope.« Str. 45. Ali v pesmi »Hitac ukletog strelnca na poloh bela proleća« [!]: »Kod uzrujanih ruža — začutao sam, — pa prislušnuo mladenački cik, — kod uzrujanih ruža — prigušio sam, — pa okrilatio moj tiki klik.« Str. 46.) Na tak način je uglašena vsa pesniška zbirka.

Naslovna slika moti in je brez pomena.

Anton Ocvirk.

Prof. J. Orožen: Učbenik ruskega jezika. V Ljubljani 1929. Založila Jugoslovanska knjigarna. 240 + IV. str.

Na tem mestu ne morem podrobnejše razpravljalati o metodičnih in slovenških napakah Orožnove knjige, kar bi lahko storil samo v strokovnem glasilu. Za širše čitateljske kroge zadošča, ako navedem, da je avtorjeva ruščina precej pomanjkljiva. Tako se rabijo v spisovnem jeziku nemogoče oblike: acc. sing. ženskega zaimka »šamū« namesto »samojó« na str. 83., »u ego net« namesto »u nego« na str. 24., »cromani Zoli« (Zolajevi str. 64), dasi se priimek ne sklanja itd. Slovarček na koncu knjige navaja neobstoječo besedo »uzá« (obnožje — 250). Še Dalijev izčrpni slovar jo ima samo v pomenu »obnožka«, t. j. obujka, onuča. Pripombe k berilu vsebujejo gorostasen prevod nom. plur. zaimka »te« kot acc. sing! (»Te, kto dostojej« v Blokovi pesmi na str. 105., prip. 18). »Ratnyje ljudi« (86) niso »bojeviti«, ampak »vojščaki«. »Pročil dobroje duše device« pri Koljevou (55) pomeni »hotel, obljuboval«, ne pa »štediti«. »Lihije« godej (219) so »spogumni, prevzetni« in jih ne gre prevajati s »hudobni«. Seveda je »lihoj razbojniki« — hudoben, »lihije konji« pa so samo »iskri«. Tlačan, navaden kmet, ki ga je imel mali S. Aksakov za dedka (»djádjka«), vendar ni bil »prefekt, nad-